

Diplomová práce
pod vedením ing. arch. Petra Hurníka
FA VUT Brno, LP 2008

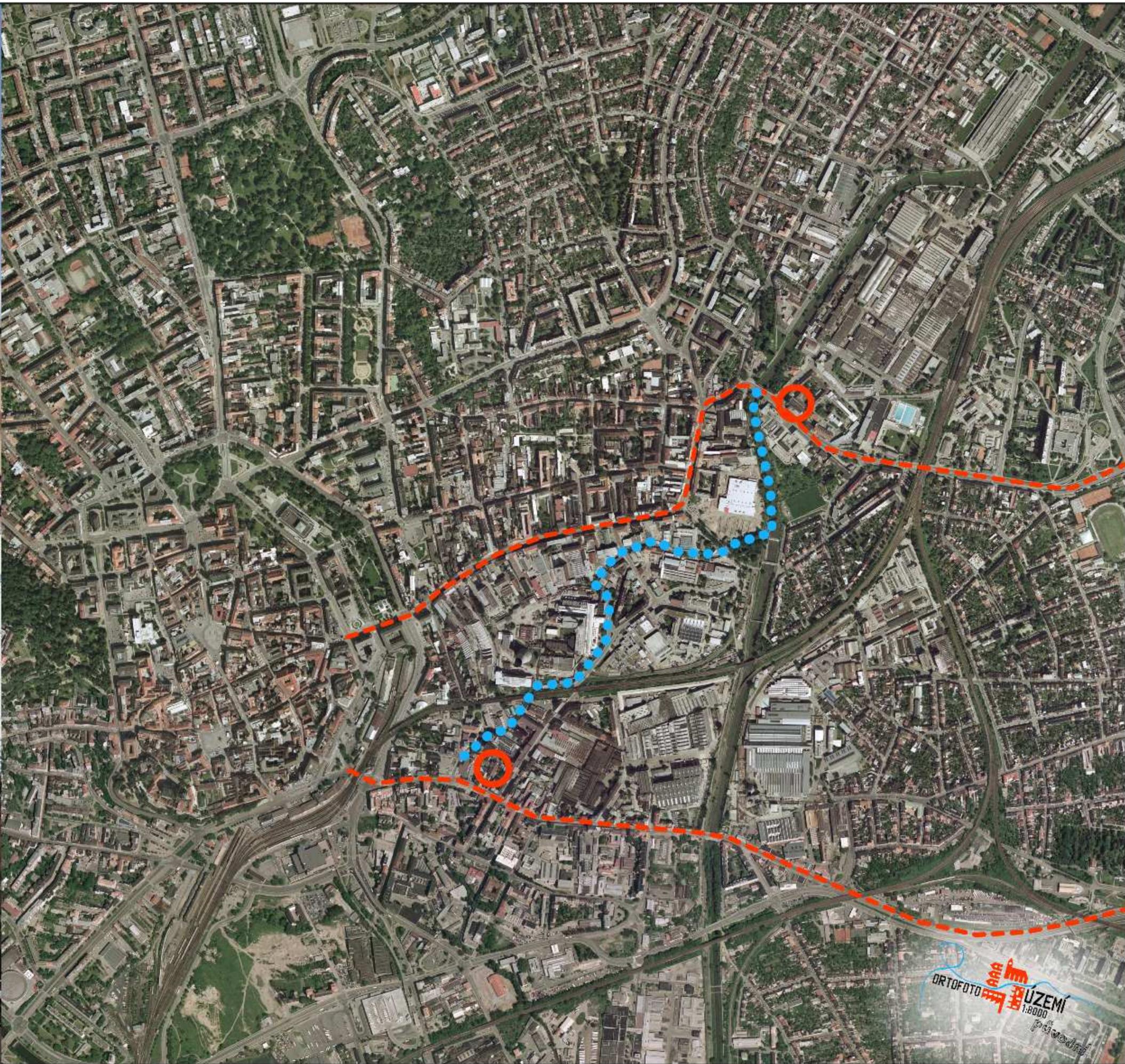
motto:

„KLADL JSEM SI ČASTO OTÁZKU, CO SE ROZUMÍ NAŠÍ NÁRODNÍ IDENTITOU. JE JÍ JAZYK, TO, JAK MLUVÍME? MY ALE MLUVÍME DOST POKLESLÝM JAZYKEM! JE JÍ NÁŠ KOUSEK ZEMSKÉHO POVRCHU A JEHO KRAJINA? TU PŘECE SYSTEMATICKY LIKVIDUJEME! CO JE TEDY TA NAŠE SLAVNÁ IDENTITA? SAMOZŘEJMĚ BY TO MĚLA BÝT MIMO JINÉ KRÁSA MĚST A MĚSTEČEK. JAK SE K NIM ALE CHOVÁME? NIČÍME JE, OBESTAVUJEME JE JAKÝMISI ZÓNAMI, KTERÉ VYPLAZUJÍ JAZYK NA VEŠKEROU KRAJINU A PŘEDVÁDĚJÍ SVOJI ZPUPNOST; MEZI DVĚMA VELKOSKLADY ČI PRODEJNAMI JAPONSKÝCH AUT JSOU JEN KUSY STEPI, NIKDO SI NEDÁ ANI TU PRÁCI TAM UDĚLAT LES NEBO LOUKU. ŘEČI O ČEŠSTVÍ, ČESKÉ NÁRODNÍ IDENTITĚ A NÁRODNÍCH ZÁJMECH MAJÍ PODLE MNE U NÁS ZAČASTÉ JEN CHARAKTER TLACHÁNÍ.“

VÁCLAV HAVEL, ROZHOVOR S MARTINEM E. ŠIMEČKOU A ERIKEM TABERYM, RESPEKT 24/2007

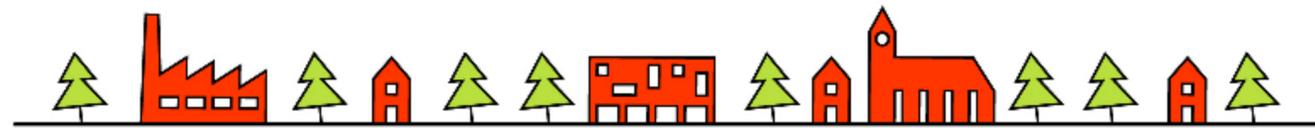

ORTOFOTO
ÚZEMÍ
1:8000
P. Štefaniak

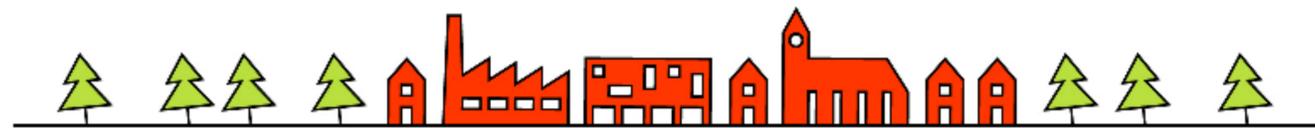

město jako moc míst

Z GLOBÁLNÍCH ZMĚN KLIMATU A VYČERPÁVÁNÍ SUROVIN VYPLÝVAJÍ **EKOLOGICKÉ PRINCIPY** RECYKLACE, **OBNOVENÍ, DOPLNĚNÍ**, COŽ PRO MĚSTA ZNAMENÁ NUTNOST ŠETŘIT PLOCHAMI, SÍTĚMI A KOMUNIKACEMI A **ŠETŘIT KRAJINU** - OPAK BĚŽNĚ ROZŠÍŘENÉHO A ZDÁNLIVĚ NEVYHNUTELNÉHO URBAN SPRAWLU. **TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ** VYŽADUJE **KOMPAKTNÍ MĚSTO** NEROZTAHANÉ DO KRAJINY. JE TŘEBA ZAHUSTIT STÁVAJÍCÍ ŘÍDKOU NEBO MÁLO VYUŽITOU ZÁSTAVBU MÍSTO DALŠÍHO ROZPÍNÁNÍ A STAVĚNÍ NA OKRAJÍCH, ČÍMŽ SE DOSÁHNE KVALITNĚJŠÍHO MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ.

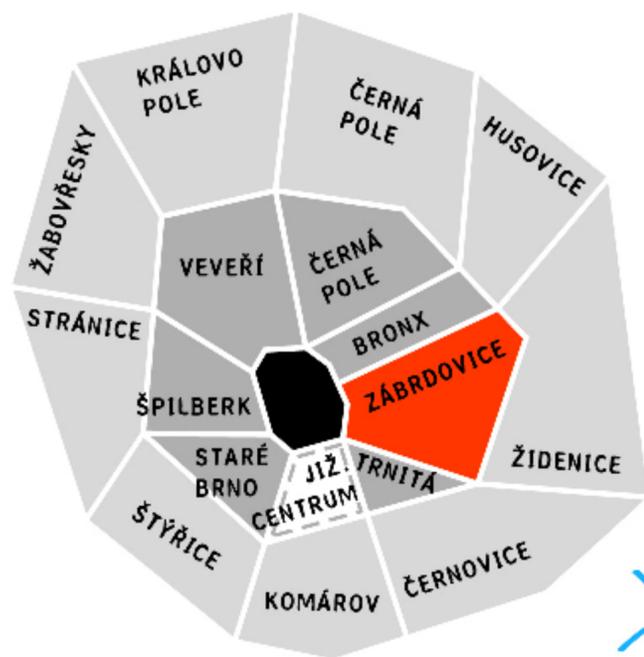
URBAN SPRAWL - ROZVOLNĚNÉ MĚSTO UTLAČUJE KRAJINU

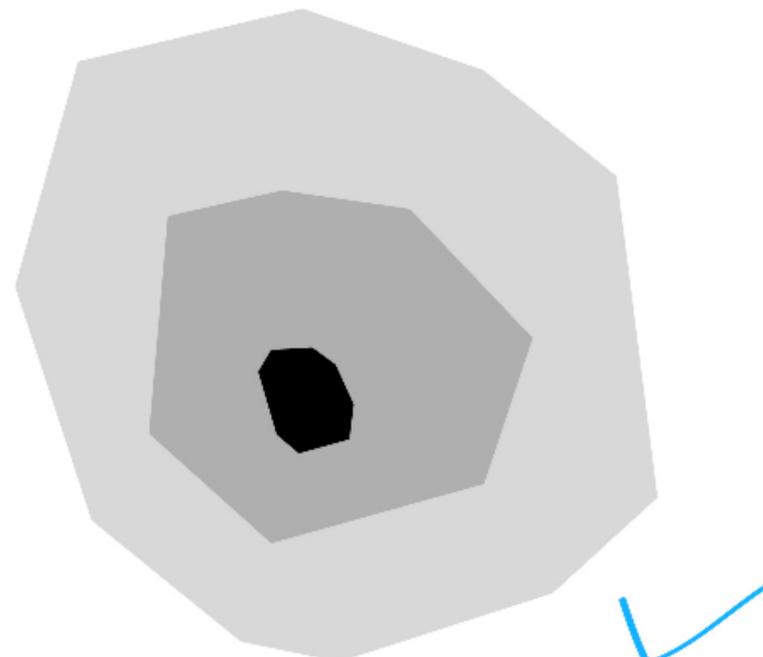
KOMPAKTNÍ - KVALITNÍ MĚSTO I PŘÍRODA KOLEM

VE STŘEDOEVROPSKÝCH MĚSTECH JE ZNAČNÉ MNOŽSTVÍ CHÁTRAJÍCÍCH **BROWNFIELDS**, JEJICHŽ ZNOVUVYUŽITÍ JE NÁROČNÉ, ALE POTŘEBNÉ. TAKOVÝM MÍSTEM V BRNĚ JSOU ZÁBRDOVICE - BÝVALÁ **PRŮMYSLOVÁ OBLAST** PODÉL ŘEKY SVITAVY. ROZLEHLÁ ČTVRŤ CHÁTRAJÍCÍCH HAL, OPLOCENÝCH TOVÁRNÍCH KOMPLEXŮ (MÁLO NEBO ÚPLNĚ NEVYUŽITÝCH) A ÚTRŽKŮ MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ TVOŘÍ TRHLINU V JINAK TĚMĚŘ KOMPAKTNÍM PRSTENCI BÝVALÝCH PŘEDMĚSTSKÝCH ČTVRTÍ KOLEM HISTORICKÉHO JÁDRA. TATO ČÁST MÁ OBROVSKÝ POTENCIÁL DÍKY VÝHODNÉ POLOZE U CENTRA, MNOŽSTVÍ **EXISTUJÍCÍ INFRASTRUKTURY** A DROBNÝCH ŽIVNOSTÍ (CEJL, TÁBORSKÁ, KŘENOVÁ, ŠPITÁLKA...), PŘÍTOMNOSTI **ŘEKY A ŘÍČNÍHO NÁHONU** A DÍKY SOUSEDSTVÍ S KVALITNÍMI OBYTNÝMI ČTVRTĚMI HUSOVIC, ŽIDENIC A JULIÁNOVA. ROZŠÍŘENÍ CENTRA NA VÝCHOD JE TAK LOGIČTĚJŠÍ NEŽ STAVBA JIŽNÍHO CENTRA NA ZELENÉ LOUCE (DRUHÁ TRHLINA V PRSTENCI), PROTOŽE V ZÁBRDOVICÍCH JIŽ EXISTUJE VHODNÝ ZÁKLAD PRO MĚSTSKOU TKÁŇ.

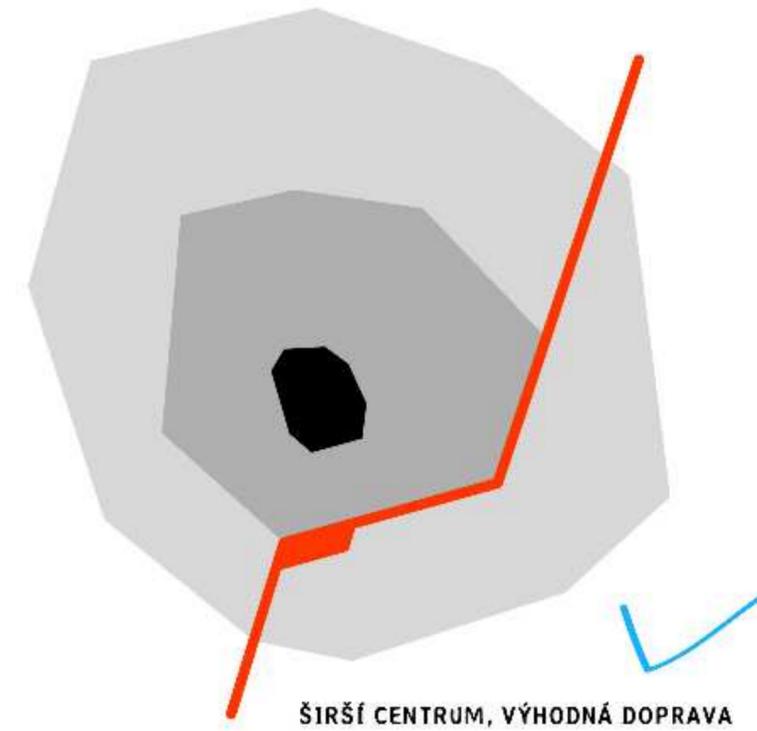
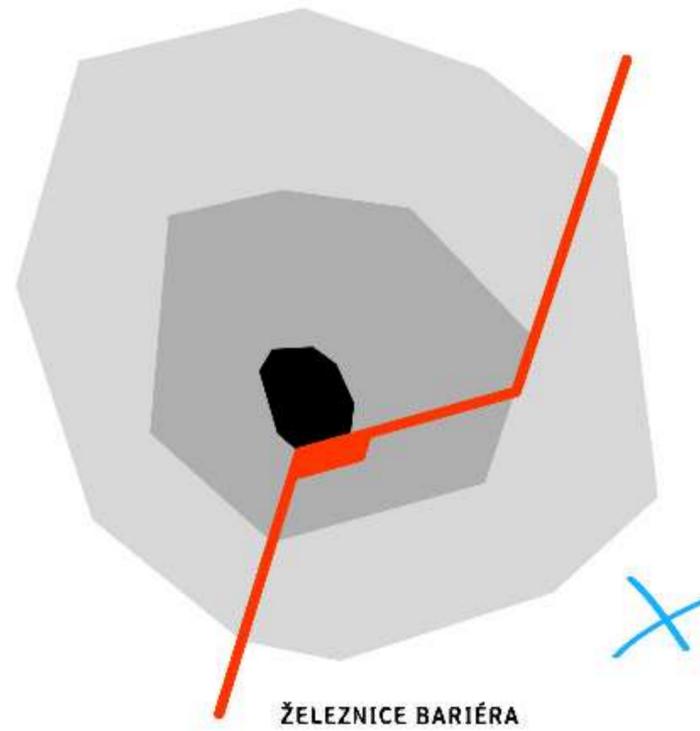
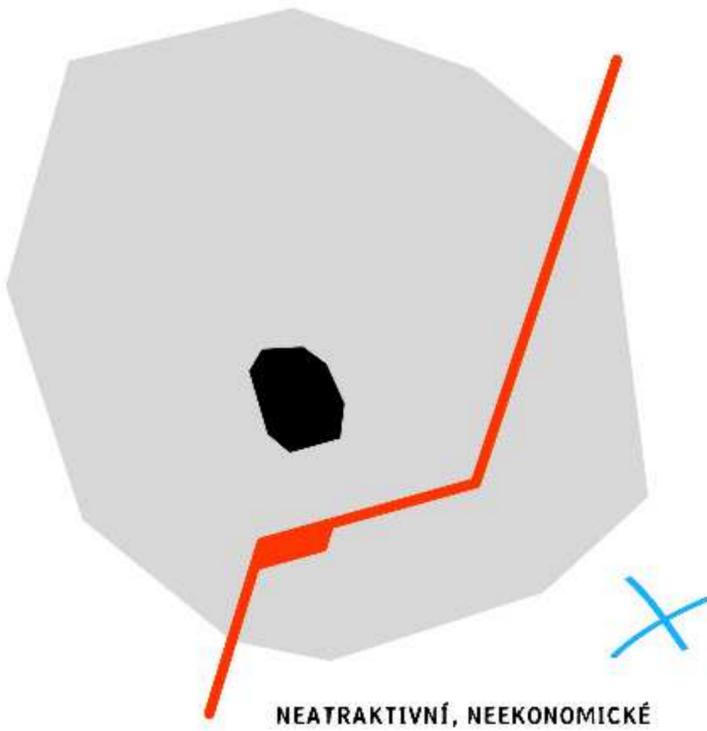
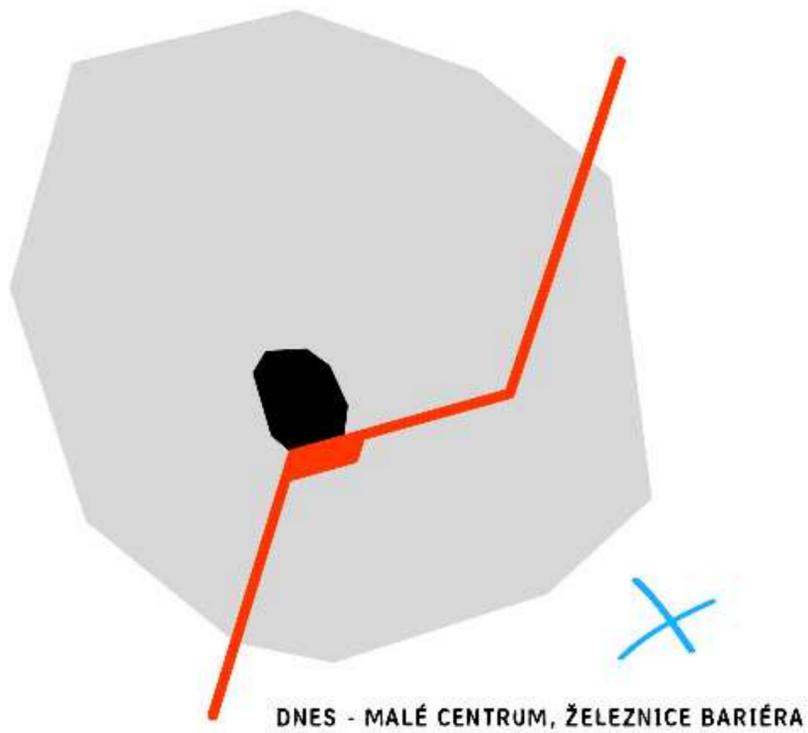

ZANEDBANÁ POSTINDUSTRIÁLNÍ OBLAST

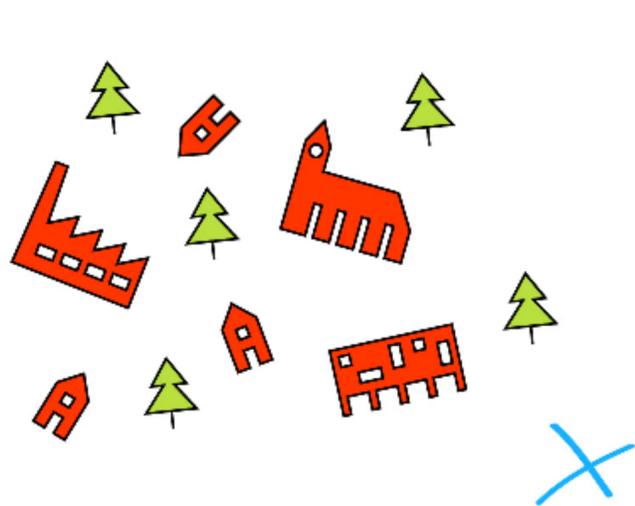
DOPLNĚNÍ PRSTENCE PŘEDMĚSTSKÝCH ČTVRTÍ

JEDINOU VÝRAZNOU BARIÉROU JE STÁVAJÍCÍ ŽELEZNIČNÍ TRAŤ, JEJÍŽ PŘELOŽENÍ VÍCE NA JIH SPOLU S NÁDRAŽÍM DÁVÁ SMYSL V SOUVISLOSTI S DOPLNĚNÍM PRSTENCE PŘEDMĚSTSKÝCH ČTVRTÍ A VYTVOŘENÍM **ŠIRŠÍHO CENTRA**. BRNO JE V RÁMCI ČR DRUHÉ MĚSTO, NIKDY NEBUDE MÍT VÝZNAM PRAHY, JEHO VÝHODOU ALE MŮŽE BÝT, ŽE BUDE PŘÍJEMNÝM MÍSTEM PRO ŽIVOT (CENTRUM SLOUŽÍCÍ SVÝM OBYVATELŮM A NE JAKO KULISA PRO TURISTY, DOSTATEK KULTURY, PŘÍRODA V BLÍZKÉM DOSAHU, MĚSTO NEDRANCOVANÉ DEVELOPERY).

NÁVRH PŘESTAVBY ZÁBRDOVIC VYCHÁZÍ Z **TRADICE MĚSTA** JAKO CENTRA EVROPSKÉ KULTURY A UPLATŇUJE NÁSLEDUJÍCÍ PRINCIPY:

- MÍSTO NAPLÁNOVANÝCH SÍDLIŠŤ A GIGANTICKÝCH DEVELOPERSKÝCH PROJEKTŮ VYTVOŘIT PODMÍNKY PRO **SPONTÁNNĚ ROSTLÉ MĚSTO**
- MÍSTO UMĚLÝCH ZÁBAVNĚ-NÁKUPNÍCH CENTER ZA MĚSTEM VYTVOŘIT **ŽIVÉ ATRAKTIVNÍ MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ** URČENÉ PRO LIDI (LIDSKÉ MĚŘÍTKO - VÝŠKA DOMŮ, ŠÍŘKY ULIC, DIMENZE NÁMĚSTÍ...)
- **CO NEJMÍŇ BOURAT** (TO JDE DODATEČNĚ VŽDY, POSTAVIT ZNOVU UŽ MNOHDY NEUMÍME A NECHCEME), VÁŽIT SI STOP HISTORIE A NAVAZOVAT NA NĚ, ZPŘÍTOMNĚNÍ MINULOSTI
- **TRADIČNÍ BLOKOVÝ SYSTÉM** S ULICEMI A NÁMĚSTÍMI JE PŘIROZENÝ A ATRAKTIVNÍ PRO ČLOVĚKA, PROTOŽE JE V SOULADU S JEHO FYZICKÝMI, PSYCHICKÝMI I SOCIÁLNÍMI VLASTNOSTMI A SE ZÁKONITOSTMI LIDSKÉHO VNÍMÁNÍ [GEHL]

CHAOS

BLOKOVÁ STRUKTURA, VYMEZENÉ PROSTORY

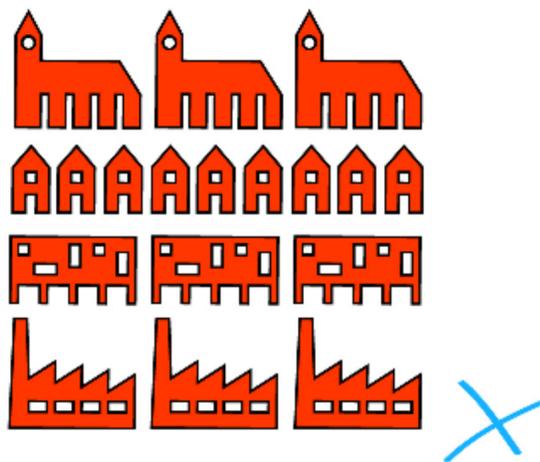
- PESTRÉ A ŽIVÉ MĚSTO VZNIKÁ **PROMÍCHÁNÍM JEDNOTLIVÝCH FUNKCÍ**, MONOFUNKČNOST PŘINÁŠÍ NUDU A ZMAR [JACOBS, GEHL]

- **BYDLENÍ VE MĚSTĚ** MÍSTO V SATELITU JE EKOLOGIČTĚJŠÍ, PROTO MNOŽSTVÍ NOVÝCH BYTŮ A DOMŮ V RŮZNÝCH FORMÁCH (RD SE ZAHRADOU, MĚSTSKÝ DŮM S DVOREM, BYTOVÝ DŮM, LOFTOVÉ BYTY...),

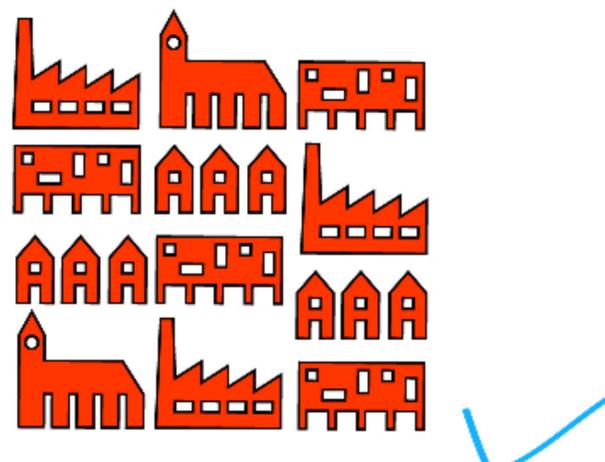
- V ULICÍCH S MĚSTSKÝM CHARAKTEREM JE VŽDY **OBCHODNÍ PARTER**, V OBYTNÝCH ULICÍCH **PŘEDZAHŘÁDKY** KVŮLI SOCIÁLNÍMU KONTAKTU A VZNIKU SOUSEDSKÝCH KOMUNIT [JACOBS, GEHL]

- VĚTŠINA **BROWNFIELDS JE NOVĚ VYUŽÍTA** (GALERIE, KULTURNÍ CENTRA, VĚDA A VÝZKUM, UČEBNY, SPORT, KOMERCE, BYDLENÍ...), ZACHOVÁNY IMPOZANTNÍ HALY A STARÉ FABRIKY, UŽITY JAKO DOMINANTY V NOVÉM KONTEXTU

- VODA VE MĚSTĚ - ZAČLENĚNÍ **SVITAVY** A **SVITAVSKÉHO NÁHONU** DO MĚSTSKÉ STRUKTURY A VYTVOŘENÍ **NÁBŘEŽÍ**, KTERÉ DOSUD V BRNĚ CHYBÍ

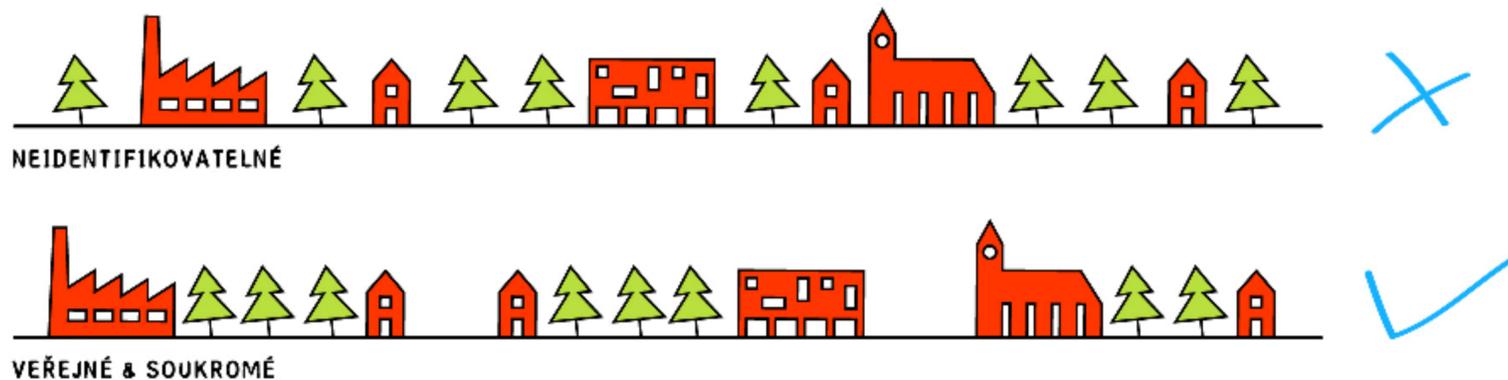

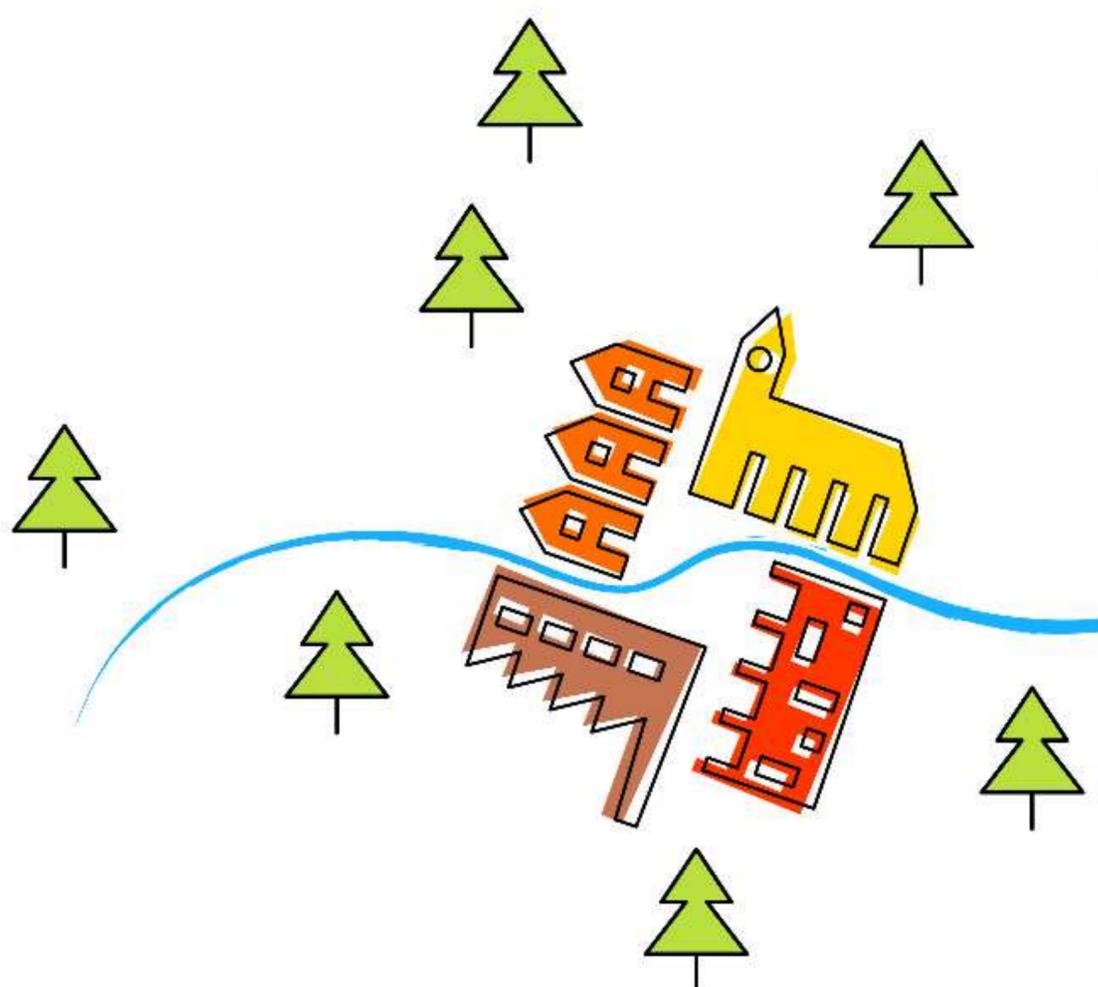
MONOFUNKČNOST, MONOTÓNNOST

PESTROST, ŽIVOST

- **PĚŠÍ A CYKLISTICKÁ DOPRAVA** JE UPŘEDNOSTNĚNA PŘED AUTOMOBILOVOU, V KOMPAKTNÍM MĚSTĚ JE VŠUDE BLÍZKO, NENÍ NEZBYTNÉ TOLIK POUŽÍVAT AUTO, **VEŘEJNÁ DOPRAVA** JE EFEKTIVNĚJŠÍ, PROSTŘEDÍ BEZ AUT JE PŘÍJEMNĚJŠÍ A ZDRAVĚJŠÍ
- AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA NENÍ CENTRALIZOVANÁ DO KAPACITNÍCH TRAS, ALE ROZŘEDĚNA DO MNOŽSTVÍ ROVNOCENNÝCH CEST DLE PRINCIPU **DOPRAVNÍ REDUKCE** [KURFURST]
- DŮRAZ JE KLADEN NA **VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ** – SPRÁVNĚ VYMEZENÁ, UZAVŘENÁ, INTIMNÍ. PROSTORY JSOU ROZDĚLENY NA VEŘEJNÉ (NÁMĚSTÍ, ULICE, NÁBŘEŽÍ, PARKY), POLOVEŘEJNÉ (NÁMĚSTÍČKA A PLÁCKY PRO JEDNOTLIVÁ SOUSEDSTVÍ, ZAHRADY) A SOUKROMÉ (VNITROBLOKY A DVORY DOMŮ) [SITTE, GEHL]
- VE STŘEDOEVROPSKÝCH KLIMATICKÝCH PODMÍNKÁCH JSOU PARKY POLOVINU ROKU NEPŘÍVĚTIVÉ, PROTO JE DÁVÁNA PŘEDNOST UDRŽOVANÝM **ZAHRADÁM**
- **URBANISTICKÁ KOMPOZICE** NENÍ PŘEŽITEK (OSY, PRŮHLEDY, DOMINANTY, GRADACE, SYMETRIE, ASYMETRIE...) [MEDUNA, SITTE]
- SPECIFICKOU POETIKU TOVÁRNÍHO PŘEDMĚSTÍ JE VÝHODNÉ CO NEJVÍCE ZACHOVAT, **GENIUS LOCI** JE DŮLEŽITÝ PRO ZTOTOŽNĚNÍ SE OBYVATEL SE SVÝM PROSTŘEDÍM. **MÍSTA TVOŘÍ MĚSTO.** [NORBERG-SCHULZ]

The
End